

Liturgie voor de online viering van zondag 13 februari 2022, Zesde zondag na Epifanie

Voorganger: Ds. Peter van der Schans

Lector: Jeltje Boer

Organist: Jan de Geus

Bijzonderheden: In deze dienst wordt Eva gedoopt

- **Viering beschikbaar om:**
10.00 uur live of later: www.kerkdienstgemist.nl
- Later ook op www.pgij.nl
- Alleen geluid: www.kerkomroep.nl
- Live in en rond Ewoud: FM 103.2

Thema: Waar was je nou?

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

- De Paaskaars brandt
- Orgelspel vooraf: *Herr Christ, der einig Gottes Sohn* (Lied 517) - J.G. Walther (1684-1748)
- Welkom door de voorganger

Goede morgen allemaal!

Hier in de kerk, thuis via beeld en geluid!

Welkom ook aan de gasten die gekomen zijn.

Aan de ene kant voor de doop van Eva

Aan de andere kant voor de gedachtenis van Adrie Versteeg-Schotman.

We hopen op een gezegende dienst.

Laten we ons toewijden door muziek en stilte.

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed en orgelspel: *Herr Christ, der einig Gottes Sohn* - Joh. Chr. Bach (1642-1703)
- We gaan staan
- Groet en Bemoediging
- We zingen: intochtslied: Psalm 68:7
- We gaan zitten
- Gebed, besloten met het zingen van: *“Heer, ontferm U! Heer, ontferm U! Heer, ontferm U!”*
- We zingen (loflied): Lied 645:2, 5 en 6

Dank, Heer,
 dat we hier samen kunnen komen.
 In verbondenheid met U
 en met elkaar.
 Rond woord en sacrament.
 Met blijdschap om de kleine Eva bij ons.
 Maar ook met last en lijden in onze wereld.
 Met pijn en verdriet
 om dierbaren die zijn gestorven.
 Heer, het leed van de dood heeft vele gezichten.
 En dat doet ons oprecht vragen:
 Waar was u nou?!

We voelen ons aan ons lot overgelaten.
 En aan de andere kant vertrouwen we op uw komst en aanwezigheid.
 Zo tweeslachtig kan het zijn.
 Daarom bidden en zingen we samen:
 Heer, ontferm U! (3x)

DIENST VAN DE HEILIGE DOOP

- We luisteren naar uitleg van de doop door de ouderling van dienst

DE DOOP
 is een teken
 waarin christenen van alle tijden
 en van alle plaatsen
 elkaar en zichzelf herkennen.

DE DOOP
 geschiedt met water,
 teken van ondergang en opstanding,
 teken van nieuw leven
 en dragende kracht.

HET TEKEN

*wil zeggen:
 wij zijn van de Heer,
 Hem behoren wij toe,
 in Zijn Naam mogen wij leven:*

*IN DE NAAM VAN DE VADER,
 die ons mensen heeft willen aannemen
 als Zijn kinderen,
 die in Zijn liefde ons geeft,
 iedere dag opnieuw,
 te leven
 uit de kracht van Zijn Woord:*

*IN DE NAAM VAN DE ZOON,
 die kwam op de aarde,
 kind onder de kinderen,
 mens onder de mensen,
 onze weg kruisend,
 om ons te roepen tot dienst
 aan Zijn Koninkrijk;*

*IN DE NAAM VAN DE HEILIGE GEEST,
 waarmee God ons wil raken,
 opdat ons leven en samenleven
 mogen worden vervuld van Zijn Geest.*

*LEVEND IN DE NAAM
 van de scheppende Heer dopen wij.
 En wij roepen daarbij de namen van hen,
 die door dit teken
 zich verbonden mogen weten met God,
 Hem dankend voor wat Hij ons geeft.*

*IN HET GELOOF
 aan de vergevende liefde van God
 mogen mensen bidden
 om Zijn liefde, Zijn vrede,
 in hun samenleven,
 een wereld rond,
 generaties lang.*

*IN DIT GELOOF
 mogen mensen helpen,
 op hun wijze, in hun taal*

*iets van de liefde en vrede
voort te spreken:
over onze wereld,
in ons gezin,
in ons eigen leven.*

GOD GEVE ONS
*dat wij het teken zullen verstaan,
dat wij elkaar en onszelf
in het teken zullen herkennen
als opnieuw-geboren mensen,
gesteld in de ruimte,
die Hij ons geven wil.*

- We luisteren naar: 'Je best doen' van Glen Faria
https://youtu.be/n_sAG_NK59A

- Doopvragen

1. Stem je van harte in met het geloof van de gemeente in God,
die geroepen is tot de lof en de dienst van Jezus Christus?

2. Belijd je, dat wij - groot en klein -
geroepen zijn tot de gemeente,
die in Christus geheiligd is,
en verlang je daarom,
dat je kind ingelijfd wordt door de doop
in de gemeente van Christus
tot opbouw van zijn lichaam?

3. Wil je dit kind aanvaarden als kind van God
en het bewaren bij het hartsgeheim van de gemeente?
Beloof je je kind dagelijks voor te gaan
in liefde, trouw en gerechtigheid?

Ouders: wat is daarop jullie antwoord?

- Vraag aan de gemeenteleden en hun antwoord

V.: Wilt u dit kind van God in uw midden ontvangen om samen met haar de weg
van Jezus te gaan?

A.: *Ja, dat willen wij.*

- Doopgebed

U willen wij danken, Onuitsprekelijke,
omdat U zich met ons verbonden hebt
op leven en dood.

U hebt de aarde geroepen
uit het water van de oervloed.

U hebt met uw schepping
een nieuw begin gemaakt
door Noach en de dieren te redden
door het water van de grote vloed.

U hebt uw volk Israël
bevrijd uit de slavernij
en door het water van de zee
geleid naar het land van verlangen.

U hebt ons uw Zoon aangewezen,
toen hij werd ondergedompeld
in het water van de Jordaan.
U hebt hem opgewekt uit de doden,
als eerstgeborene van uw toekomst.

Laat dit water
ons een teken zijn,
dat U ook in deze tijd
een gemeente roept van heinde en ver,
gedoopt in Jezus' doop,
met hem gestorven en opgestaan
levend door zijn Geest,
op weg naar beloofd land.

- We halen water om te dopen uit de bron
- Naamgeving
- Bediening van de doop
- We luisteren naar Toon Hermans: *'Kind'*

Een mens is niet zomaar een dingetje, iets bloots.
Diep in dat dingetje verbergt zich iets groots.
Er woont een wonder in, iets ongelooflijk machtigs.
Een kind is meer dan alleen maar iets engelachtigs.
Ik weet niet wat het is, maar ik maak me sterk:
zo'n mensenkind is niet alleen maar mensenwerk.

- Aansteken doopkaars
- De doopouders leggen een doopsteentje met de naam van de dopeling in het stiltecentrum op de plek van gedachtenis

We luisteren naar: 'Tu sei sorgente viva'

<https://www.youtube.com/watch?v=XRgb4hlTFXw>

Tu sei sorgente viva Tu sei sorgente viva, tu sei fuoco, sei carità. Vieni Spirito Santo, vieni Spirito Santo!

Je bent een levende bron (2x). Je bent een levende bron, je bent vuur, je bent naastenliefde. Kom Heilige Geest, kom Heilige Geest!

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

Kom, Geest van God,
maak onze harten open,
dat Christus bij ons woning vindt.

Hier in de kerkzaal,
bij de nevendienst en
bij mensen thuis.

Open ons,
doe ons opstaan
en leven.

Amen.

- Moment voor de kinderen

Wat zit er in jouw net?

In de kinderdienst gaat het vandaag over vier mannen die hun visnetten zomaar achter zich laten als Jezus hen roept.

Wat heb je nodig?

- Een groot net waar je met één been in gaat staan. Dit kan een visnet zijn, of een net uit de tuin tegen de vogels.

Je kunt gebruikmaken van onderstaande voorbeelden of zelf nog andere voorbeelden bedenken.

- 'Ik vind het leuk om er mooi uit te zien, mooie kleren zijn belangrijk.'
(Stop wat mooie kleren in het net.)

- 'Met geld kun je van alles kopen... Veel geld, heel veel geld moet ik hebben.'

(Laat een stapeltje (monopoly) bankbiljetten in het net verdwijnen.)

- 'Ik ben niet tevreden met een acht, ik wil minstens een negen of een tien...'
(Laat een rapport zien en stop het daarna in het net.)

- 'Ik moet altijd en overal bereikbaar zijn. Wie zou ik zijn zonder mobiel?'
(Laat de mobiele telefoon even rinkelen voor je hem in het net stopt.)

- 'Vanavond wil ik het volgende level hebben bereikt. Deze game is echt gaaf; ik speel het de hele dag.'

(Tik op een controller en laat die in het net verdwijnen.)

De vier mannen laten alles wat voor hen belangrijk is, achter zich.

Het lijkt makkelijk wat ze doen, maar is dat zo?

En wat zouden wij doen?

Wat is belangrijk voor ons en houdt ons bezig?

- We zingen met de kinderen: Opwekking 599 *'Kom tot de Vader'*

<https://youtu.be/-KL40pKex-E>

- Het licht wordt door de kinderen meegenomen

- Eerste Schriftlezing: Johannes 11:17-27 (NBV21)

¹⁷Toen Jezus daar aankwam, hoorde Hij dat Lazarus al vier dagen in het graf lag.

¹⁸Betanië ligt dicht bij Jeruzalem, op een afstand van ongeveer vijftien stadie, ¹⁹en er waren dan ook veel Joden naar Marta en Maria gekomen om hen te troosten nu hun broer gestorven was. ²⁰Toen Marta hoorde dat Jezus onderweg was ging ze Hem tegemoet, terwijl Maria thuisbleef. ²¹Marta zei tegen Jezus: 'Als U hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn. ²²Maar zelfs nu weet ik dat God U alles zal geven wat U vraagt.' ²³Jezus zei: 'Je broer zal uit de dood opstaan.' ²⁴'Ja,' zei Marta, 'ik weet dat hij bij de opstanding op de laatste dag zal opstaan.' ²⁵Maar Jezus zei: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, ²⁶en ieder die leeft en in Mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?' ²⁷'Ja, Heer,' zei ze, 'ik geloof dat U de messias bent, de Zoon van God die naar de wereld zou komen.'

- We zingen: Lied 547:2 en 3

- Tweede Schriftlezing: Romeinen 6:3-5 (BGT)

³⁻⁴Jullie weten wat de doop betekent. De doop laat zien dat we bij Jezus Christus horen. Door onze doop zijn we eigenlijk samen met hem gestorven en begraven. En door onze doop leven wij nu als nieuwe mensen. Want Christus leeft! Onze machtige Vader heeft hem laten opstaan uit de dood.

⁵Dus eigenlijk zijn we gestorven, net als Christus. Maar dan zullen we ook opstaan en eeuwig leven, net als Christus.

- We zingen: Lied 348:4, 5 en 6

- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Waar was je nou? Het klinkt als een wanhopige en ook verwijtende vraag: je had gedacht, dat een voor jou belangrijk iemand wel zou komen. Maar die kwam niet.

Waar was je nou? Het klinkt ook in het gedeelte uit Johannes 11 dat Jeltje heeft gelezen.

Lazarus is ziek. Hij is een vriend van Jezus. Bovendien een broer van Maria en Marta. De zussen sturen iemand naar Jezus om het aan hem te melden. Jezus gaat niet meteen op weg. Hij wacht zelfs nog twee dagen. Eindelijk gaat hij dan toch. Hij komt in Betanië aan. Dat is een kilometer of drie van Jeruzalem. Jeruzalem is de stad waar Jezus zijn leven niet zeker was, waar vandaan hij heeft moeten vluchten. En nu gaat hij uitgerekend weer die kant op. Bovendien naar een huis waar zich ook nog eens een grote groep joodse mensen verzameld heeft. Spanning alom.

Als Jezus aankomt, hoort hij dat Lazarus al begraven is. Mensen werden begraven op de dag van hun overlijden. Bij ons gebeurt het tegenwoordig vaak na een week. Dat is soms best lang na het overlijden. Maar op dezelfde dag... Nee, dat zou ik weer te snel vinden. De lieve Lazarus ligt nota bene al vier dagen in het graf. Hij is morsdood.

Marta hoort van de aankomst van Jezus en gaat naar hem toe. *“Als U hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn.”* Waar was je nou, Jezus?! Als je hier was geweest, dan.... In het vervolg zeggen Maria en de aanwezige omstanders hetzelfde.

Jezus was er niet. Zonder kennisgeving afwezig. Dat is soms de pijnlijke ervaring van gelovigen. Marta en Maria spreken hun verwijt uit in een persoonlijke omgang met Jezus. De omstanders zijn afstandelijker en spreken over Jezus in de derde persoon. Zij verbreken het contact als het ware. Maria en Martha blijven verbonden: Waar was je nou? Zulke verwijten mogen we dus wel degelijk maken! Het gaat niet om lijdzaam en passief te laten gebeuren wat je overkomt. Welke nood je ook ervaart: klagen, zuchten, vragen, verwijten is alles behalve verboden. Niet door Jezus, niet door God.

Het verwijt van Marta wordt direct gevolgd door ook iets van vertrouwen en geloof. Het klinkt naast elkaar, door elkaar, tegen elkaar in. Marta zegt na haar klacht: ²²*Maar zelfs nu weet ik dat God U alles zal geven wat U vraagt.* ²³*Jezus zei: ‘Je broer zal uit de dood opstaan.’* ²⁴*‘Ja,’ zei Marta, ‘ik weet dat hij bij de opstanding op de laatste dag zal opstaan.’*

Marta gelooft dus wel in de macht van Jezus. Ze vertrouwt hem op zijn woord. Bijna blindelings. Ja, haar gestorven broer zal opstaan. Maar straks. Niet nu al. Niet vandaag, in de actualiteit van dit bestaan. Nee, het zal pas bij de opstanding op de laatste dag zijn. In het jodendom van die tijd bestonden daar verschillende opvattingen en voorstellingen over. Zo geloofden de Sadduceeën niet in een leven na de dood, terwijl de Farizeeën dat wel geloofden (zie bijvoorbeeld Matteüs 22:23 en Handelingen 23:6-8). In het Oude Testament wordt op verschillende plekken verteld over mensen die leven met God, ook voorbij de grens van het leven. Denk bijvoorbeeld aan het verhaal van de profeet Elia, die in een wagen naar de hemel voer (1 Koningen 2:11). Toch wordt nergens precies uitgelegd hoe we ons dat leven-voorbij-de-dood voor moeten stellen.

Dat doet ook Jezus niet in het verhaal dat we vandaag lezen. Hij beantwoordt Marta's vergezicht met de woorden: *'Ik ben de opstanding en het leven.'* Dat is concreet en actueel. Dat is op zijn persoon betrokken. In het gesprek met Marta wordt de opstanding dichtbij gehaald: niet iets voor ooit eens een keer aan het eind der tijden maar hier en nu te ervaren, in het zicht van leven en dood.

Verwijt en geloof gaan bij Marta hand in hand. Het verwijt zelf is met geloof verweven. Het geloof dat waar Jezus is, daar heeft de dood geen schijn van kans. Voor ons is dit een uitnodiging om onze verwijten en vragen aan God niet in te slikken, maar te uiten in het geloof dat Hij ons serieus neemt.

"... Jezus zei: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, ²⁶en ieder die leeft en in Mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?'"

We kunnen met geen mogelijkheid op afdoende wijze aantonen dat het wonder van opstanding mogelijk is. Laat staan dat het waar is. Daarom ook is het goed te begrijpen als mensen sceptisch staan tegenover zo'n verhaal als hier. Maar aan de andere kant zijn er ook mensen die, zonder dat ze het begrijpen, van de waarheid van dit wonder uitgaan!

Een onbegrijpelijk en ondenkbaar wonder is de grondslag van ons geloof. Niet een door ons bewezen waarheid, maar een aan ons geschonken waarheid is voor ons uitgangspunt van een zinvol leven. Wij, als leden van de gemeente van Christus, gaan er van uit dat een dode tot leven gewekt kan worden. Wij laten ons niet afschrikken door hopeloosheid en dodelijke verlamming. Bij ons is het ondenkbaar, dat gedane zaken geen keer kunnen nemen. Niemand van ons zal ooit ons schuldige verleden ergens in een grot wegstoppen, het met een zware steen afsluiten en zich dan wijsmaken dat het daarmee afgelopen is. Bij ons bestaat het ongeloof van de berusting niet. Wij leggen ons niet neer bij de macht van hopeloosheid en dood. Maar: we snappen niets van dat grote wonder. Een dode die opgewekt wordt ten leven! We kunnen er zelf ook niets van begrijpen. Daarom kunnen we er ook niet mee beginnen. Daarom vertelt Johannes er ook zoveel omheen. Vandaag hebben we maar een klein stukje gelezen van hoofdstuk 11. Er zit nog een stuk voor en er komt nog een stuk na.

We kunnen niet vanuit het wonder spreken. Johannes vraagt ons om van de andere kant te beginnen. Hij vestigt eerst al onze aandacht op ziekte en zorg. Op leed en angst. Tegen die achtergrond valt het besluit van Jezus om op weg te gaan. Om te gaan in de richting van de dood van een mens en ook van zijn eigen dood.

We moeten heel bescheiden beginnen op de plaatsen waar we zelf zijn. En dat is toch heel vaak een plek van nood en dood. Van wanhoop en onmacht. Van ziekte en zeer. Van pijn en moeite. Het evangelie is een boodschap voor mensen die ontdekt hebben dat ze uiteindelijk op hun onvermogen doodlopen. Naar die plek van ons is Jezus onderweg. Hij is op weg naar de plek waar de dood het meeste macht heeft. Jezus is niet door de Vader gezonden om te zeggen, dat het later wel een keer goed zal komen. Hij wil het nú al geven. Jezus die we ontmoeten op de plaatsen in ons bestaan waar de dood het voor het zeggen meent te hebben – Jezus is de opstanding

en het leven. Er is geen plek in onze wereld waar de dood het over ons te zeggen krijgt, zo lang we maar in de gemeenschap met Christus blijven.

Laten we niet leven alsof de dood ons op de hielen zit, maar veeleer alsof de Opstanding en het Leven naar ons toe komt. Laten we leven als Marta die de Heer tegemoet ging. Met onze raadsels, zelfs met onze verwijten. En met vertrouwen.

Wie verbonden is met Jezus mag het nu al ervaren: je mag vertrouwen op opstanding en leven. Dat mag je ervaren in de gemeenschap met Christus. En de doop is daar een teken van. Maar ook een bevestiging.

Met dat ook in het achterhoofd zijn Irene en Wouter met hun kinderen in de gemeente gekomen. Nu ook met Eva. Het is een mooie traditie in hun gezin – en die willen ze ook Eva meegeven. En ze willen haar ook de normen en waarden die zij zelf geloven door geven. Als introductie op het leven. En ze vinden het belangrijk dat hun kinderen bij de kerk horen en daar een thuis mogen vinden. Dat wil zeggen verbonden met God de Vader, met zoon Jezus en met de Geest.

De doop laat zien dat die band blijft bestaan. Wat er ook gebeurt. Hoe diep je ook zult zinken. Het kan zomaar gebeuren dat je sterft, als Christus. Echter: we horen bij hem. *“Maar dan zullen we ook opstaan en eeuwig leven, net als Christus.”* Je gaat door het water. Je sterft eraan. Ook als ik maar een handje vol water gebruik. Een paar druppels. Maar je mag opstaan. Je wordt bewaard voor het leven.

De doop laat het zien; laat het beleven: we verrijzen elke keer weer uit de dood vandaan. Niet alleen straks, ooit eens. Maar vandaag. Hier en nu!

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel: *Adagio 1* - Chr. H. Rinck (1770-1847)

- We zingen: Lied 146A:1 en 5

DIENST VAN HET ANTWOORD

- We gedenken Adriana Paulina Versteeg-Schotman (staande)

- We luisteren naar de melodie van Lied 730: *‘Heer herinner U de namen ...’*

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

Dank voor verbondenheid, gemeenschap.

Voor opbeurende woorden en daden.

Voor opstanding als je voor pampus ligt; als je uitgeteld bent.
 Voor leven waar de dood huishoudt.
 Het is niet te begrijpen.
 Het is amper te geloven.
 Maar laat ons ontdekken: er is leven dankzij U.
 Misschien niet door het fysiek in het leven terugkomen van dierbaren en anderen.
 Maar wel door de ervaring: er is een verandering mogelijk.
 Er is leven.
 Er is toekomst.
 Er is een voorbij aan de dood – hoe dan ook.
 Voor degenen die ons voorgaan in de dood.
 Voor ons die achterblijven.
 En deze week hebben weer veel mensen die met ons verbonden zijn het meegemaakt.
 Dat een dierbare is gestorven.
 We denken aan:...

We danken voor hun levens.
 Voor wie ze waren voor mensen om hen heen – dichtbij en verder weg.
 We bidden dat er vrede komt met alles wat niet goed was, wat onrust geeft en teleurstelling.
 We bidden om troost en bemoediging verder.

- Delen van de bloemengroet
- Inzameling van de gaven:
- 1^e collecte: Meer werkgelegenheid voor jongeren in Nepal.
- 2^e collecte: College van Kerkrentmeesters

Het is nu nog alleen aan de uitgang van de kerkzaal mogelijk om uw gaven te delen.
 Daarnaast kunt u in de kerk en thuis ook digitaal bijdragen.
 We vragen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied. Twee manieren om uw bijdrage te doen:

- U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43 RABO 0159 278 325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein
- U kunt bijdragen via deze QR code.

Wij danken u van harte voor uw gift!
 Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
 Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.

AAN HET EINDE

- We zingen: slotlied (staande): Lied 634
- Uitzending en Zegen

De Altijd Nabije zegent en behoedt je;
de Altijd Nabije doet lichten zijn gelaat over je en is je genadig;
de Altijd Nabije verheft zijn gelaat over je en geeft aan je vrede.
(NBG – Numeri 6:24-26)

- We zingen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)
- Orgelspel: *Es ist das Heil uns kommen her* - J.G. Walther